

**UCHWAŁA NR LXI/466/2024
RADY GMINY PŁUŻNICA**

z dnia 26 lutego 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Płużnica na lata 2024-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 179 ust. 2 w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Płużnica na lata 2024-2026, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Płużnica .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Płużnica

Szymon Dudzik

*Załącznik
do Uchwały Nr LXI/466/2024
Rady Gminy Płużnica
z dnia 26 lutego 2024 r.*

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE PŁUŻNICA
NA LATA 2024 – 2026**

Płużnica, luty 2024

Spis treści

Spis treści	2
WSTĘP	3
PODSTAWA PRAWNA	3
ZAŁOŻENIA OGÓLNE	4
DIAGNOZA	5
CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU	9
EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU	12
ADRESACI PROGRAMU	12
REALIZATORZY PROGRAMU	12
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	13
MONITORING I EWALUACJA	13
ZAKOŃCZENIE	13

WSTĘP

Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. Obowiązek ten wynika z art. 176 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Zakłada w szczególności wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub jego powrotu do rodziny naturalnej. Skuteczna pomoc dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról opiekuńczo wychowawczych, jak i skuteczna ochrona dzieci może być osiągnięta poprzez współpracę przedstawicieli instytucji, które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną. Działania pomocowe na poziomie gminy polegają na udzielaniu rodzinie pomocy w radzeniu sobie z trudnościami tak, aby w efekcie nie doszło do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, a jeżeli dojdzie do tego rodzaju interwencji, do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców dziecka, aby możliwy był powrót dziecka pod opiekę rodziny biologicznej.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin z terenu Gminy Płużnica, kładzie nacisk na potrzebę wspierania rodzin, które m.in. przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz pomocy w przewyciężaniu tych problemów, jak również ubóstwa bądź zagrożenia umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane albo ograniczone prawa rodzicielskie. Wskazuje działania ukierunkowane na wspieranie rodzin jak również działania profilaktyczne i prorodzinne, których celem jest zapobieganie marginalizacji oraz społecznemu wykluczeniu.

Ideą w tworzeniu Programu jest przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać, zwłaszcza wobec wyzwań współczesnego świata. Jeżeli w rodzinach pojawiające się problemy przewyższają możliwość ich rozwiązania we własnym zakresie, przy wykorzystaniu własnych środków oraz zasobów, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz. Należy wtedy dołożyć wszelkich starań, aby takie rodziny uzyskały profesjonalną pomoc tak, aby w przyszłości same mogły funkcjonować bez konieczności wsparcia różnych instytucji.

PODSTAWA PRAWNA

- ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2023, poz. 1426 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2023, poz. 901 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2023, poz.390 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. 2023, poz. 8107),
- ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021, poz. 1119 ze zm.),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2022, poz. 2123 tj.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021, poz. 1249 tj),

- ustawa z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2020, poz. 1329 tj.).
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 204),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 r. poz. 581 ze zm.),

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego jak również naturalnym środowiskiem rozwoju człowieka. W rodzinie realizowane są określone zasady, które pozwalają budować prawidłowe relacje społeczne. Rodzina funkcjonująca prawidłowo daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa, wzmacnia ich rozwój osobisty, a jako pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze bezpośrednio oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, poglądy. Rodzina ma kluczowe znaczenie dla życia i prawidłowego rozwoju dziecka. Budowanie dobrych relacji i więzi rodzinnych ma wpływ na ochronę dzieci i młodzieży przed podejmowaniem ryzykownych zachowań. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek dysfunkcyjności rodziny państwo ma obowiązek zapewnić dziecku specjalną ochronę i pomoc w przezwyciężaniu zaistniałej sytuacji.

Rodzina, która przeżywa kryzys potrzebuje wsparcia. Pomoc możliwa jest dzięki współpracy służb zajmujących się wsparciem rodziny, dla których dobro dziecka i rodziny jest najważniejsze.

Zgodnie z w/w ustawą wspieranie rodziny to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną.

Obowiązek wspierania rodziny spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z ustawą dziecko ma prawo do wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną, opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, powrotu do rodziny, do utrzymania osobistych kontaktów z rodzicami (chyba że sąd postanowił inaczej), stabilnego środowiska wychowawczego, kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań, przekonań oraz zabawy i wypoczynku, pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia, ochroną przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka, informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości, ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, poszanowaniem tożsamości religijnej i kulturowej.

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w rodzinie, która ma trudności w prawidłowym wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wójt zapewnia wsparcie poprzez:

- analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny oraz dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w dwojaki sposób, w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Praca z rodziną prowadzona jest w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego oraz organizowanie dla rodzin grup wsparcia.

W przypadku, gdy w rodzinie występują trudności opiekuńczo – wychowawcze, rodzinie na wniosek pracownika socjalnego może zostać przydzielony asystent rodziny, który prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Pracę asystenta rodziny organizuje ośrodek pomocy społecznej w gminie.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale oraz za jej zgodą. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać również objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówka prowadzona przez gminę lub inny podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania, w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej.

Placówka wsparcia dziennego może zapewniać opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe i rozwój zainteresowań lub organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne lub indywidualne programy korekcyjne, psychokorekcyjne lub psychoprofilaktyczne lub realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzina może ponadto zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina taka przy współpracy z asystentem rodziny, pomaga rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

W przypadku, gdy nie ma możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, dzieci kierowane są do pieczy zastępczej prowadzonej w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. Wówczas podejmuje się działania mające na celu zrealizowanie planu pracy z rodziną i dzieckiem, który pozwoli na krótkoterminowy pobyt dziecka poza rodziną biologiczną.

Diagnoza środowiska lokalnego w kontekście problemów występujących w rodzinach.

Gmina Płużnica sąsiaduje z gminą Grudziądz, Lisewo, Radzyń Chełmiński i Gminą Ryńsk. Na terenie Gminy znajduje się Zespół Szkolno-Przedszkolny, Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W gminie Płużnica na dzień 31 grudnia 2023 r. zameldowanych było 4508 osób, w tym 2243 kobiety i 2265 mężczyzn.

Z danych statystycznych tego Ośrodka wynika, że liczba rodzin, którym udzielono pomocy każdego roku maleje.

Tabela 1. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia w ramach pomocy społecznej w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba rodzin	247	200	185

Powody, dla których rodziny korzystały z pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy, liczba rodzin i osób w rodzinie, którym udzielono pomocy w latach 2021 - 2023:

Powód trudnej sytuacji klientów tut. Ośrodka	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinie		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Ubóstwo	84	83	75	207	222	188
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	2	2	0	2	2	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	27	30	23	153	168	132
Bezrobocie	97	77	65	282	216	180
Niepełnosprawność	86	56	59	203	112	113
Długotrwała lub ciężka choroba	122	92	91	294	214	201
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gosp. domowego	32	23	23	125	93	99
Przemoc w rodzinie	0	1	0	0	3	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	20	15	12	42	38	26
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	0	0	2	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa	0	3	0	0	12	0
Narkomania	0	0	0	0	0	0

Dane własne Ośrodka wg. Sprawozdania MPIPS

Ponadto pracownicy socjalni udzielali wsparcia rodzinom, w których istniało przypuszczenie o stosowaniu przemocy domowej. Procedura „Niebieskiej Karty” była uruchomiona w 2021 roku w 11 rodzinach, 2022 roku w 13 rodzinach i 2023 roku w 5 rodzinach.

Powyższe dane wskazują, że dominującym powodem było bezrobocie, kolejnym ubóstwo, następnie długotrwała choroba. Jednak jak wynika z danych statystycznych liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej jest coraz mniejsza. W 2023 r. zdecydowanie mniej osób korzystało z pomocy

społecznej w związku z wyżej wymienionymi problemami. Zdecydowany spadek bezrobocia na terenie gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Płużnica zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wąbrzeźnie w latach

	2021	2022	2023
Ogółem	216	201	184
W tym kobiety	128	118	100

Po wejściu w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy zostały zobligowane do udzielenia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności, problemy opiekuńczo – wychowawcze w postaci asystenta rodziny.

W latach 2021-2023 w Gminie Płużnica było zatrudnionych 5 asystentów rodziny. Elastyczny czas pracy asystenta pozwolił być z rodziną zgodnie z jej potrzebami. Rolą asystenta rodziny było niesienie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi. Aktualnie zgodnie z ustawą asystent może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin w jednym czasie.

Od 2023 roku 1 asystent rodziny jest zatrudniony w tut. Ośrodku na umowę o pracę, we wcześniejszych latach zadanie to było realizowane w oparciu o umowę o pracę jak i zlecenie. Gmina przystępuje do programu ogłaszanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, w ramach którego otrzymuje dofinansowanie do wynagrodzenia asystenta rodziny.

Tabela 4. Wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny oraz otrzymane dofinansowanie w Gminie Płużnica latach 2021-2023:

	2021	2022	2023
Wydatki łącznie, w tym	42.837,90	7.968,03	73.996,58
Fundusz pracy	907,74	166,54	1.469,96
Dotacja z budżetu państwa	1000	0	11.008,27

Asystent rodziny w roku 2023 objął wsparciem 9 rodzin, z uwagi na występujące problemy opiekuńczo – wychowawcze i zdrowotne. Z jedną rodziną asystent rodziny zakończył współpracę z postanowienia Sądu. W 2022 r. objęto asystenturą 6 rodzin, natomiast w roku 2021 rodzin było 14.

Tabela 5. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny w latach 2021 - 2023

	2021	2022	2023
Liczba rodzin	14	6	9
Liczba dzieci w rodzinach	43	19	25

Najczęstsze powody przyznania pomocy rodzinom w postaci wsparcia asystenta rodziny:

- problemy opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi,
- niepełnosprawność osób dorosłych lub dzieci,
- problemy szkolne dzieci,

- brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego i prawidłowego gospodarowania budżetem domowym,
- bezrobocie,
- podejrzenie przemocy w rodzinie,
- problem alkoholowy w rodzinie.

Główne problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny to bezrobocie, niezaradność życiowa, niskie kompetencje wychowawcze, brak dbałości o higienę osobistą i własny wizerunek, nieumiejętność gospodarowania budżetem domowym, niewłaściwe relacje panujące w rodzinie, alkoholizm, przemoc i problemy zdrowotne.

Kolejną formą wsparcia rodziny zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są rodziny wspierające. W latach ubiegłych na terenie Gminy Płużnica nie funkcjonowały rodziny wspierające.

W latach ubiegłych działaniem na rzecz dziecka i rodziny przeżywającej trudności było także prowadzenie przez Gminę Płużnica Placówek Wsparcia Dziennego. Świetlice działały w dni nauki szkolnej, od poniedziałku do piątku przez 5 dni w tygodniu.

Tabela 6. Liczba dzieci uczestnicząca w zajęciach w Placówkach wsparcia dziennego w latach 2021 - 2023

	2021	2022	2023
Liczba dzieci	58	60	0

Z dniem 1 stycznia 2012 roku, gminy rozpoczęły współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. 10% kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej w pierwszym roku, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej i 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Koszty współfinansowania dzieci w pieczy zastępczej z terenu gminy pokazuje poniższa tabela.

Tabela 7. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, umieszczonych po 1 stycznia 2012, za które Gmina Płużnica ponosi odpłatność.

	2021	2022	2023
Liczba dzieci	6	8	6
Koszt utrzymania	44.229,48 zł.	43.918,56 zł.	82.942,74 zł.

W latach 2021 - 2023 z terenu gminy Płużnica 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej.

W latach 2021 – 2023 1 dziecko z terenu Gminy zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W ramach działań pracownicy GOPS na bieżąco analizują sytuację rodzin, których dzieci są zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej, prowadzony jest również stały monitoring sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem poprzez stały kontakt pracowników socjalnych, asystenta rodziny, kuratorów, pedagogów, lekarza, pielęgniarki środowiskowej i dzielnicowego.

W celu opracowania Programu, dokonano analizy swot.

Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, - współdziałanie instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny, - systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, dzielnicowego, pedagogów, - wspieranie rodzin w codziennym funkcjonowaniu poprzez wsparcie asystenta rodziny, - prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, - funkcjonowanie świetlic środowiskowych na terenie Gminy, - realizacja programów osłonowych, profilaktycznych, - wykwalifikowana kadra pomocy społecznej, - spadek bezrobocia wśród mieszkańców gminy, - spadek liczby osób objętych pomocą społeczną.	- mimo spadku bezrobocia, w dalszym ciągu brak wystarczających miejsc pracy na terenie Gminy, - uzależnienie od pomocy społecznej – długoterminowe korzystanie z finansowych form pomocy społecznej, - brak placówki wsparcia dziennego na terenie Gminy, - brak rodzin wspierających, - niewystarczający dostęp do poradnictwa specjalistycznego, psycholog, psychiatra dziecięcy, terapia rodzin, - brak lokali mieszkalnych z przeznaczeniem na lokale socjalne, komunalne dla rodzin potrzebujących, - brak ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych na terenie gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- umieszczenie dzieci poza rodziną tylko w skrajnych sytuacjach, - szybki powrót dzieci do domów rodzinnych, - wzrost świadomości jaką wartość niesie za sobą rodzina, - zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny i dziecka, - możliwość pozyskania środków finansowych zewnętrznych	- postrzeganie GOPSu jako instytucji udzielającej jedynie pomocy finansowej, - narastający problem zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży, w tym również uzależnienia behawioralne, - złożoność problemów rodzin, - degradacja wartości rodzinnych

Dokonana analiza pozwoliła wyznaczyć kierunki działań na następne lata realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Płużnica.

CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

Cel główny programu.

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.
3. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy dziecku i rodzinie.

CEL SZCZEGÓŁOWY			
Działanie	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Okres realizacji
WSPIERANIE RODZINY W WYCHOWANIU DZIECKA ORAZ W PRAWIDŁYM PEŁNIENIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZEJ W CELU ZAPOBIEGANIA SYTUACJOM KRYZYSOWYM			
Wsparcie asystenta rodziny	GOPS	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w tym z mocy ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Liczba dzieci w rodzinach. Liczba zakończonych planów pracy z rodziną.	2024-2026
Prowadzenie świetlicy środowiskowej	Gmina	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicy środowiskowej.	2024-2026
Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego	Gmina, GOPS	Liczba przeprowadzonych konsultacji. Liczba osób korzystających z poradnictwa.	2024-2026
Realizowanie programów profilaktycznych	Gmina, GOPS Placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji	Liczba zrealizowanych programów. Liczba uczestników programu.	2024-2026
Realizowanie szkoleń, prelekcji dla rodziców/opiekunów	Placówki oświatowe, GOPS, Gmina	Liczba zrealizowanych szkoleń, prelekcji. Liczba rodziców, którzy brali udział w szkoleniu/prelekcji.	2024-2026
Wspieranie aktywnych form wypoczynku oraz wspólnego spędzania czasu z rodziną	GOPS, placówki oświatowe, kulturowe	Liczba zorganizowanych festynów, pikników. Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach.	2024-2026
Upowszechnienie Karty Dużej Rodziny	Urząd Gminy,	Liczba wydanych kart. Liczba rodzin, którym wydano karty. Liczba lokalnych podmiotów oferujących ulgi dla posiadaczy kart.	2024-2026
Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych	GOPS, PCPR Wąbrzeźno	Liczba zorganizowanych grup wsparcia Liczba spotkań grupy wsparcia Liczba uczestników grupy wsparcia	2024-2026
Świadczenie usług w zakresie terapii, poradnictwa specjalistycznego, mediacji dla rodzin z dziećmi	PCPR Wąbrzeźno, organizacje pozarządowe	Liczba osób korzystających z terapii, mediacji, poradnictwa. Liczba udzielonych porad	2024-2026
Praca socjalna i interwencja kryzysowa	GOPS	Liczba osób objętych pracą socjalną. Liczba założonych „Niebieskich Kart”.	2024-2026

Organizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	GOPS	Liczba dzieci objętych suo dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2024-2026
ZAPEWNIENIE BEZPECZEŃSTWA DZIECKU I RODZINIE			
Udzielenie świadczeń z pomocy społecznej	GOPS	Liczba decyzji przyznających świadczenie pieniężne z pomocy społecznej (zasiłki celowe, okresowe). Liczba wypłaconych świadczeń. Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkole.	2024-2026
Udzielenie świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego	GOPS	Liczba rodzin otrzymujących świadczenia. Liczba wypłaconych świadczeń.	2024-2026
Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów.	Gmina GOPS	Liczba rodzin otrzymujących świadczenie. Liczba wypłaconych świadczeń.	2024-2026
Skierowanie w sytuacjach kryzysowych rodziny do ośrodka wsparcia lub mieszkania chronionego	Gmina GOPS	Liczba osób skierowanych do ośrodka wsparcia lub mieszkania chronionego.	2024-2026
W sytuacjach kryzysowych umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej i współfinansowanie pobytu	Gmina, Powiat, Wąbrzeźno GOPS, PCPR	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	2024-2026
Monitorowanie sytuacji rodzin i dzieci szczególnie zagrożonych.	GOPS, Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie, placówki oświatowe, kuratorzy sądowi, służba zdrowia	Liczba rodzin szczególnie zagrożonych. Liczba założonych „Niebieskich Kart”. Liczba wniosków skierowanych do GKRPA.	2024-2026
Współpraca osób i podmiotów na rzecz dziecka i rodziny	Pracownicy socjalni, asystent rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, dzielnicowi, kuratorzy, terapeuci, wychowawcy, pedagodzy, służba zdrowia	Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych, grup diagnostyczno-pomocowych	2024-2026
PODNOSENIE KOMPETENCJI SŁUŻB ZAJMUJĄCYCH SIĘ NIESIENIEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE			
Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających dziecko i rodzinę.	Gmina, Powiat, Wąbrzeźno GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA	Liczba szkoleń, grup roboczych, spotkań doradczych. Liczba uczestników szkoleń/grup roboczych/ spotkań doradczych	2024-2026

EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

1. Ograniczenie umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną, w pieczy zastępczej.
2. Ograniczenie czasu pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
3. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
4. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży.
5. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, podejmowanie odpowiednich działań w rodzinach z problemem uzależnienia lub przemocy.
6. Poprawa sytuacji finansowej rodzin z dziećmi.
7. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
8. Zapewnienie schronienia dziecku i rodzinie w sytuacjach kryzysowych.
9. Wyrównanie szans i ułatwiony dostęp do usług publicznych dla rodzin wielodzietnych.
10. Promowanie wartości dużych rodzin, wielodzietności.
11. Podniesienie kompetencji osób niosących pomoc rodzinie i dziecku.

ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
2. Dzieci i młodzież z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Osoby i instytucje działające na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

REALIZATORZY PROGRAMU

1. Urząd Gminy w Płużnicy.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płużnicy
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej
5. Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie.
6. Świetlica Środowiskowa.
7. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Płużnicy.
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie.
9. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie.
10. Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie.

Za realizację oraz koordynację działań objętych Programem odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płużnicy.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Budżet własny gminy
2. Budżet państwa
3. Inne źródła finansowania

MONITORING I EWALUACJA

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu w realizacji celów Programu. Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz osiągnięcie rezultatów programu.

W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie informacja czy i w jakim obszarze program wymaga aktualizacji lub zmian postawionych celów. Pozwoli również zebrać informację, które będą podstawą do planowania działań na lata następne.

Monitoring i ewaluacja będzie prowadzona przez cały okres realizacji programu na bieżąco oraz w ramach rocznych sprawozdań z realizacji programu.

ZAKOŃCZENIE

Gminny program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin i poprawy jakości życia rodzin z Gminy Płużnica. Rodzinie należy stworzyć warunki do samodzielnego zmierzenia się z problemami, z którymi się boryka, tak aby mogła normalnie funkcjonować w społeczeństwie. Wspieranie rodzin zakłada, że przy pomocy osób z zewnątrz, rodzina będzie w stanie przewyciężyć sytuację kryzysową.

Zadania określone w programie będą realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny przy współpracy instytucji i podejmowaniu skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Płużnica.

Uzasadnienie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Płużnica na lata 2024-2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposób realizacji zadań własnych gminy o których mowa w art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinom w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości do samodzielnego zmierzenia się z występującymi problemami. Powyższe działania zwiększą szanse rodzin, aby prawidłowo funkcjonowały w środowisku oraz wykorzystały własną aktywność i wewnętrzny potencjał w celu zdobycia nowych umiejętności. Odpowiednie podejście stworzy możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym i tym samym podniesie jakość życia mieszkańców Gminy Płużnica.

Zgodnie z art. 176 ustawy , o której mowa powyżej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny, co uzasadnia podjęcie uchwały.